

боку держави. Деякі з цих проблем вже врегульовано регіональними документами, міжнародною судовою практикою або на національному рівні. Разом з тим, питання життя та смерті, як вони постають сьогодні, не передбачають простих відповідей.

1. Конституція України *Відомості Верховної Ради України* 1996. № 30 Ст. 141.

2. Цивільне право України: підручник: У 2 т. за ред. В. І. Борисової, І. В. Фатєєвої, В. Л. Яроцького. Х.: Право, 2011. Т.1. 656 с

3. О. Річко Право на життя URL: <https://helsinki.org.ua/pravo-na-zhyttya-o-richko/> (дата звернення 15.11.2020р.)

4. О. Орчар Чому в Україні смертність вища, ніж народжуваність URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/28859966.html> (дата звернення 15.11.2020р.)

Косенко Є.О.

здобувач вищої освіти
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Аксютіна А. В.

старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАПОВІТОМ

Аналізуючи норми сучасного цивільного законодавства, що регулюють відносини між спадкодавцем і спадкоємцями, доходимо висновку, що законодавцем були внесені зміни щодо правового регулювання видів спадкування. Саме спадкуванню за заповітом надає перевагу сучасне цивільне законодавство. Тому, враховуючи результати досліджень і висновки науковців і юристів-практиків, які займалися чи займаються проблемами спадкового права, – Т. Чепіги, А. Сторожука, В. Серебровського, Є. Фурси, М. Проніної, А. Нємкова, М. Гордона, М. Барщевського, П. Нікітюка, З. Ромовської та інших потрібно проаналізувати аспекти сучасного регулювання спадкових відносин, що виникають на підставі заповіту.

Спадкове право являє собою сукупність правових норм, що встановлюють порядок переходу прав та обов'язків померлої особи (спадкодавця) за правом спадкування до однієї або кількох осіб (спадкоємців). Зі смертю людина перестає існувати фізично, але значна кількість цивільних відносин, у яких вона була носієм прав та обов'язків, переживає її. Спадкоємцями можуть

бути як фізичні, так і юридичні особи, а також держава та інші суб'єкти публічного права. Спадкування – це перехід майнових і окремих особистих немайнових прав та обов'язків спадкодавця до його спадкоємців[1, с 300].

Спадкування за заповітом поставлене, серед видів спадкування, на перше місце відповідно до доміанти пріоритетності волі особи. Це підтверджується статтею 1223 ЦК України, яка залишає право на спадкування спадкоємцям за законом лише за відсутності заповіту або повного чи часткового визнання заповіту недійсним, неприйняття (відмови) спадщини спадкоємцем за заповітом, усунення від права на спадкування спадкоємця за заповітом, неохоплення заповітом усієї спадщини. Спадкування за заповітом виникає за умови складення заповіту у формі та в порядку, встановленому чинним законодавством, та прийняття спадщини спадкоємцями за заповітом[2,с. 127].

Функцією виконавців є визначення кредиторів та дебіторів, і, власне, виконання останньої волі заповідача. Виконавець заповіту вчиняє всі дії, необхідні для виконання заповіту, безоплатно. Проте він має право на відшкодування необхідних витрат, понесених ним при охороні спадкового майна, і по управлінню цим майном. Ці витрати відшкодовуються за рахунок спадкового майна. Після виконання заповіту виконавець повинен представити спадкоємцям за їх вимогою звіт. Відповідно до статті 564 Цивільного кодексу України порядок розпорядження на випадок смерті вкладками в фінансово-кредитних установах, за спеціальними вказівками вкладників визначається статутами названих кредитних установ і виданими в установленому порядку правилами [3, с 270].

Оскільки заповіт є особистим розпорядженням фізичної особи, заповідач має право відповідно до закону (ст. 1242 ЦК України) скласти заповіт з умовою. Це означає, що заповідач може обумовити виникнення права на спадкування в особи, призначеної в заповіті, наявністю певної умови як пов'язаної, так і не пов'язаної з поведінкою цієї особи. Такою умовою може бути: наявність інших спадкоємців, мешкання в певному місці, народження дитини, припинення антигромадськогоспособу життя тощо. Головне те, що вона повинна бути реалізована на час відкриття спадщини. Умова, визначена в заповіті, є нікчемною, якщо вона суперечить закону чи моральним засадам суспільства[4, с 70].

Виходячи з наведених характерних рис можна зробити висновок, що заповіт – це акт, який не породжує юридичні наслідки за життя заповідача, містить у собі одностороннє розпорядження фізичної особи, вчинене у встановленій законом формі, про те, що має бути виконане після її смерті, і, головним чином, «щодо переходу її майна на користь визначених осіб». У економічно-соціальной ситуації, в якій на даний момент опинилася Україна є сенс в зміні деяких положень спадкового права взагалі, і конкретно спадкування за заповітом. Так на даному етапі інтеграції України з Європейською Спільнотою важливим є приведення правових норм до відповідності із загальними нормами Європейського та міжнародного права.

1. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. Частина I. Станом на 01 листопада 2020 р. За заг. ред. В. В. Богатиря, К. : «Центр учбової літератури» 2020. 512 с.
2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. Частина II. Станом на 01 листопада 2020 р. За заг. ред. В. В. Богатиря, К. : «Центр учбової літератури», 2020. 640 с.
3. Іванов Ю. Ф. Цивільне право України : Навч. посіб. у 2 т. Ю. Ф. Іванов, О. В. Куриліна, М. В. Іванова 2-ге вид. доповн. і переробл. Т. 1. К.: Алерта, 2019. 342 с.
4. Цивільне право: загальна частина. *Практикум*: навч. посіб. кол. авт. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.

Артьоменко В. В.
здобувач вищої освіти
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Аксютіна А. В.
старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВІДЧУЖЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО ВІД НЕУПОВНОВАЖЕНОГО ВІДЧУЖУВАЧА

Неуповноважений відчужувач – категорія, що позначає особу, яка не має права відчужувати річ, зазвичай це може бути особа, яка має майно, не зареєстроване в єдиному державному реєстрі, або перебуває в договірних відносинах із власником, але не передбачила відчуження майна.

Ідентифікувати добросовісного покупця можна в будь-якому випадку, незалежно від того, що несанкціонована особа висловлює: в публічній чи приватній забороні, а також у відсутності дозволу правовласника і обов'язково у разі відсутності під час відчуження фактичного володіння. Закон визначає обидві можливі ситуації відсутності володіння: річ зникла з володіння власника або за його волею або проти його волі.

Право власності виникає у добросовісного покупця з моменту реєстрації договору [1, с. 549]. Цей висновок можна зробити з аналізу, що майно визнається державою з моменту реєстрації його права добросовісному покупцеві на основі власності, якщо власник не має права вимагати такого майна від добросовісного покупця.

Таким чином, категорію добросовісних покупців важливо розрізняти недобросовісних покупців. Знання про неуповноваженого відчужувача виникає, коли є факти, з яких випливає ця невідповідність. Отже, обов'язок отримувача